

CYKELFRÄMJANDET

Vad vi vill göra 2024-2025

VERKSAMHETSPLAN

CYKEL
1934
FRÄMJANDET

Innehåll

1. VÅRT SYFTE	5
2. POLITISKT PÅVERKANSARBETE	7
1. Större budget för cykling	
2. Tydliga ramar för snabba cykelstråk	
3. Ökad cykling bland barn	
4. Nationella mål för ökad cykling	
5. Mer kunskap om cykel på högre utbildningar	
3. PROJEKT	9
Stigcykling för barn och unga med NPF	
Uppsatsstipendiet	
Cykling till och i naturen för alla åldrar	
Stigbyggande med hållbarhet som mål	
Bike Around the Baltic (BAB)	
Baltic Sea Region Active Mobility Solutions (BATS)	
Baltic Biking Upgrade (BBU)	
4. VERKSAMHET	11
Cykelvänligast	
Kommunvelometern	
Cyklistvelometern	
Cykelvänlig Skola	
Nationella Cykelrådet	
Persontransportrådet	
Svenska Cykelstäder	
Frihet på cykel	
Cykelturveckan	
Riksdagens cykelnätverk	
Cykelns dag	
Cykelturer för alla: Digitalisering av	
Cykelfrämjandets cykelturer	
5. FÖRENINGENS MÅL	13
Kretsar/lokalföreningar	
Vi behöver bli fler	
Vi behöver bli yngre	
Idébank	
Tidningen cykling	
Facebook	
Instagram	
Cyklistvelometern	
Kommunvelometern	

Kornhamnstorget 1946. Fotograf: Lennart af Petersens. Stockholms stadsmuseum

För ett bättre Cykelsverige, där fler cyklar mer året om.

Cykelfrämjandet arbetar för ett Sverige där alla som vill ska ha möjlighet att cykla, oavsett vem du är eller var du bor.

Idag hindrar bristande infrastruktur, otrygga trafiksituationer och otillräckliga incitament många från att välja cykeln.

För att nå dit krävs satsningar på bättre, säkrare och mer attraktiva cykelmiljöer i hela landet. Studier visar att det över hela landet finns betydande potential för fler att cykla till viktiga platser i vardagen. Men också för att använda cykeln på sin fritid, för motion och rekreation.

Ökad cykling bidrar också till en rad positiva effekter för folkhälsa, miljö, klimat och tillgänglighet – vinster som gynnar både den enskilda cyklisten och samhället i stort.

Genom våra medlemmars engagemang, vår verksamhet och vårt politiska påverkansarbete verkar vi därför för ett bättre Cykelsverige – där fler kan cykla mer, året om och i hela landet.

Barn och ungas cykling är ett av de områden vi arbetar med. Foto: Christopher Lanaway

Politiskt påverkansarbete

Cykelfrämjandet arbetar för att politiker på nationell, regional och lokal nivå ska jobba för ökad cykling. Under 2024-2025 kommer vi att fokusera vårt påverkansarbete på följande områden.

Per Hasselberg
Ordförande

Cykelns centrala del i omställningen för miljö och hälsa måste tydliggöras i Sveriges politik. Här har Cykelfrämjandet en viktig roll att spela.

1. STÖRRE BUDGET FÖR CYKLING

Idag går mindre än två procent av infrastrukturbudgeten till cykling – trots att 13 procent av svenskarna cyklar varje dag. Med tanke på de samhällsekonomiska vinster som ökad cykling ger tycker vi att mer borde satsas på cykeln: Åtminstone 10 procent för att matcha hur många som redan idag cyklar. Under hösten 2024 väntas regeringen lägga fram en infrastrukturproposition för den nya nationella planen för transportinfrastruktur som kommer att gälla 2026-2037.

Vi jobbar för att påverka politiker att prioritera och avsätta resurser för bättre cykelförutsättningar i hela landet.

2. TYDLIGA RAMAR FÖR SNABBA CYKELSTRÅK

Redan 2017 pekade den Nationella cykelstrategin ut behovet av att det införs ett nytt vägmärke för så kallade snabba cykelstråk. Vi ser att ett vägmärke för snabba cykelstråk liksom krav på hur sådana vägar ska utformas kan bidra till att öka cyklingen i Sverige. Vi ser också ett behov av att staten ska återinföra något likt stadsmiljöavtalen för att bidra ekonomiskt till kommunernas satsningar på snabba cykelstråk.

Vi kommer att verka för att Transportstyrelsens förslag om nytt vägmärke för snabba cykelstråk blir verklighet och kompletteras med krav på utformning.

3. ÖKAD CYKLING BLAND BARN

Var fjärde elev blir körd till skolan med bil, bara drygt hälften av grundskoleeleverna cyklar eller går. Detta trots att omkring sex av tio elever på låg- och mellanstadiet har två kilometer eller kortare väg till skolan och många fritidsaktiviteter kan finnas inom rimligt cykelavstånd.

Detta har allvarliga folkhälsokonsekvenser och dagens unga riskerar att bli den första generationen i modern tid som får en kortare medellivslängd och sämre livskvalitet än sina

föräldrar för att de rör på sig för lite.

Vi vill att säker cykling, precis som simning, ska ingå i läroplanen för skolämnet idrott och hälsa. Bashastigheten i tätorter bör sänkas till 30 km/h och väghållare ska utgå från barns förutsättningar när nya cykelvägar byggs och befintliga sköts om.

4. NATIONELLA MÅL FÖR ÖKAD CYKLING

Enligt Trafikverket behöver biltrafiken minska med 10–20 procent till år 2030 till förmån för ökad gång- och cykeltrafik. För att det ska bli verklighet behöver myndigheterna ges möjlighet att arbeta utifrån en tydlig nationell målstyrning i stället för prognosstyrt som i dag. Under 2022 presenterade Statens väg- och transportforskningsinstitut (VTI) förslag på nationella cykelmål som bland annat anger att andelen cykelresor ska fördubblas till 26 procent till år 2035. Målen är ett viktigt steg i rätt riktning, men för att de ska omsättas i praktiken krävs att de kompletteras med en handlingsplan.

Vi vill att regeringen antar målen och ger VTI i uppdrag att ta fram en handlingsplan för hur målen ska nås.

5. MER KUNSKAP OM CYKEL PÅ HÖGRE UTBILDNINGAR

Utbildningar inom exempelvis arkitektur, samhällsplanering och kulturgeografi bygger idag på lång kunskap om hur våra samhällen har byggts upp där bilen har varit norm. För att skapa hållbara städer och samhällen behöver cykeln ses som ett eget trafikslag och ges större utrymme i samhällsplaneringen – något som måste speglas i både utbildningen och forskningen.

Vi vill påverka och bidra till att både fler högskole- och universitetsstudenter och forskare utvecklar en större kunskap om cykling för framtidens städer och samhällen.

Projekt

En stor del av vårt arbete bedrivs inom ramen för projekt och samarbeten. Genom dem kan vi bidra till att öka kunskapen om cykling och utveckla förutsättningarna för att cykla i Sverige.

Isabella Thöger,
verksamhetschef

Vi tycker att alla ska ha möjlighet att ta del av naturupplevelser på cykel. Ett flertal av projekten vi på Cykelfrämjandet driver under 2024-2025 syftar därför till att tillgängliggöra cykling i naturen för fler – på ett så inkluderande och hållbart sätt som möjligt för både cyklisterna och för miljön.

Projektet ger oss möjlighet att skapa och sprida kunskap om cykling i naturen till såväl cyklister som kommuner, regioner, myndigheter och andra aktörer.

Under 2024 firar vi både 90 år som förening och 40-årsjubileum för Cykelturveckan och uppmärksammar föreningens historia och det vi har uppnått under åren som gått.

Vi hoppas att projektet kommer att bidra till att fler kan njuta av Sveriges natur från cykelsadeln!

STIGCYKLING FÖR BARN OCH UNGA MED NPF

Projektet syftar till att möjliggöra för barn och unga med neuropsykiatriska variationer kallat NPF (neuropsykiatriska funktionsnedsättningar) att testa stigcykling. Målsättningen är att flertalet deltagare fortsätter att cykla regelbundet då det kan ge positiva hälsoeffekter. Projektet finansieras av Svenskt Friluftsliv.

UPPSATSTSSTIPENDIET

För att uppmuntra fler till att bidra till en ökad kunskapsbas om cykling har vi instiftat ett Uppsattsstipendium. Inom ramen för stipendiet så nomineras uppsatser som bidrar till ökad kunskap om cykling och som skrivits och godkänts föregående år. Stipendiet möjliggörs tack vare en företagspartner som bidrar med prissumman på 10 000 kr och en ideellt arbetande jury. Uppsattsstipendiet koordineras av Cykelfrämjandets projektledare.

CYKLING TILL OCH I NATUREN FÖR ALLA ÅLDRAR

Projektet stödjer kommuner, regioner och organisationer i planeringen och skapandet av sammanhängande långdistansleder för rekreativ ändamål och den infrastruktur som krävs för att cykeln ska vara ett naturligt val för besök till och i naturområden både nära tätort och på landsbygden. Projektet finansieras av Svenskt Friluftsliv.

STIGBYGGANDE MED HÅLLBARHET SOM MÅL

För att fler ska kunna njuta av Sveriges natur krävs bättre leder. Det behövs bättre förståelse för vilka metoder som kan användas för att skapa och underhålla hållbara stigar och leder. Vi kommer att utbilda stigbyggare, kommuner, ledförvaltare och myndigheter i beprövade strategier och tekniker som gör leder hållbara för många besökare över många år. Projektet finansieras av Svenskt Friluftsliv.

BIKE AROUND THE BALTIC (BAB)

Ett EU-projekt där vi utvecklar mellersta och norra delarna av cykelleden EuroVelo 10 - både rutten och verksamheterna längs rutten - med fokus på Stockholmsregionen. Finansieras genom INTERREG Östersjöregionen 2021-2027.

BALTIC SEA REGION ACTIVE MOBILITY SOLUTIONS (BATS)

BATS - In darkness and all weather conditions är ett EU-projekt där vi stöttar lokala och regionala myndigheter att utforma och implementera policyer, infrastruktur och kampanjer som främjar gång och cykling under vintern. Finansieras av INTERREG Östersjöregionen 2021-2027.

BALTIC BIKING UPGRADE (BBU)

Ett EU-projekt där vi hjälper aktörer längs cykelleden EuroVelo 10 i Skåne och Blekinge att utveckla sina erbjudanden gentemot cyklister. Projektet syftar till att göra området synligt på den internationella cykelturismmarknaden och stärka utvecklingen och förvaltningen av rutten. Projektet samfinansieras av EU-fonden INTERREG South Baltic.

Verksamhet

Vissa projekt har övergått till att bli löpande eller återkommande aktiviteter och en del av föreningens kärnverksamhet. Syftet är att vidmakthålla och utveckla dessa.

CYKELVÄNLIGAST

För att stötta arbetsplatser i att underlätta för sina medarbetare att cykla till och från jobbet vidareutvecklade Cykelfrämjandet under 2022 den då Stockholmsbaserade plattformen Cykelvänligast - Cykelvänlig arbetsplats - till en nationell plattform. Under 2023 har arbetet fortsatt och 2024–2025 fortsätter Cykelfrämjandet tillsammans med Svenska Cykelstäder och i partnerskap med kommuner och regioner runtom i Sverige att utveckla och driva arbetet på nationell nivå.

KOMMUNVELOMETERN

En årlig nationell granskning och jämförelse av kommuners arbete med cykelfrågor. Syftet är att kunna jämföra nuläget i en kommun gentemot andra kommuner, se förändringar över tid samt belysa områden med förbättringspotential.

CYKLISTVELOMETERN

En nationell nöjdhetsundersökning där alla cyklande i Sverige har möjlighet att tycka till om cykelförutsättningarna där de bor. Resultatet kan användas för att komplettera den bild som Kommunvelometern ger kring kommunernas arbete. Cyklistvelometern genomförs vartannat år och planeras genomföras igen 2024.

CYKELVÄNLIG SKOLA

Cykelfrämjandet fortsätter som samarbetspartner i projektet Cykelvänlig skola som drivs av Svenska Cykelstäder. Projektet har i dagsläget ej finansiering och 2024–2025 kommer vi att se över finansieringsmöjlighet och intresse för att underhålla och vidareutveckla plattformen cykelvänligskola.se för skolor som vill främja hållbara och hälsosamma skolresor för barn och ungdomar.

NATIONELLA CYKELRÅDET

Ett samverkansforum för ökad och säker cykling med ett antal medlemsorganisationer, där Trafikverket står för ordförandeskapet och där Cykelfrämjandet ingår.

PERSONTRANSPORTRÅDET

Cykelfrämjandet ingår i Trafikverkets Nationella persontransportråd, ett forum för dialog med samverkanspartners för att diskutera gemensamma frågor med fokus på personresor med exempelvis kollektivtrafik, gång, cykel och bil.

SVENSKA CYKELSTÄDER

Svenska Cykelstäder är en förening som idag utgörs av 40 kommuner, 7 regioner och associerade organisationer som målmedvetet arbetar för ökad och säkrare cykling. Föreningens mål är att 50 procent av alla resor kortare än 5 km ska ske med cykel. Cykelfrämjandet sköter föreningens löpande verksamhet.

FRIHET PÅ CYKEL

Vi tycker att det är självklart att alla ska få möjlighet att lära sig cykla. Inom verksamheten Frihet på cykel anordnar vi cykelkurser för vuxna nybörjare runt om i landet.

CYKELTURVECKAN

Sedan 1983 har Cykelfrämjandets evenemang Cykelturveckan samlat hundratals cykelglada deltagare som vill upptäcka Sverige på cykel varje sommar - med undantag av två år under pandemin. Jubileumsåret 2024 arrangeras veckan i Leksand 4–10 augusti.

RIKSDAGENS CYKELNÄTVERK

På uppdrag av Svensk Cykling driver Cykelfrämjandet ett cykelnätverk i riksdagen som anordnar seminarier, studiebesök och sociala cykelaktiviteter för riksdagsledamöter.

CYKELNS DAG

Cykelfrämjandet har tidigare drivit en kampanj för cykelns dag på uppdrag av Svensk Cykling, men kommer framåt att uppmärksamma Cykelns Dag i egen regi med start 2024. Syftet med kampanjen är att uppmuntra fler att välja cykel genom att lyfta cykelns många fördelar och sprida cykelglädje. Utöver kommunikation i egna kanaler kommer fokus ligga på att inspirera fler aktörer att sprida dagen och hålla i egna aktiviteter.

CYKELTURER FÖR ALLA: DIGITALISERING AV CYKELFRÄMJANDETS CYKELTURER

Syftar till att öka tillgängligheten till naturupplevelser på cykel med fokus på inkluderande rutter av olika längd, underlag och svårighetsgrad för olika typer av cyklister. Med stöd av våra medlemmar har vi utvecklat ett digitalt bibliotek av cykelturer som är kvalitetssäkrade enligt allmansrätten samt principer för hållbara leder och som tar hänsyn till tillgänglighet för olika målgrupper. Projektet finansierades av Svenskt Friluftslivs verksamhetsbidrag 2023 och underhålls nu löpande av Cykelfrämjandet.

Föreningens mål

Vi vill vara en aktiv förening som deltar i samhällsdebatten och lyfter fram de möjligheter som cykeln innebär för individen och samhället. Genom fler medlemmar och större räckvidd kan vi bli en starkare röst för cykling.

KRETSAR/LOKALFÖRENINGAR

Vi har vid årets utgång 2023 19 kretsar runt om i landet från norr till söder men det finns kretsar som har somnat in och områden som är vita fläckar. Flera kretsar har under hösten meddelat risk för nedläggning under 2024. Kretsar eller lokalföreningar har en viktig roll i lokal rekrytering av medlemmar och för medlemmarnas engagemang. I och med att vi har sett nedläggningar av kretsar så ser vi behovet av att lägga fokus på att förstå kretsarnas behov av stöd, förutsättningar och form för att organisera, och aktivera sig lokalt.

- **Arbeta för att stötta kretsars behov och generella förutsättningar för aktivering.**

VI BEHÖVER BLI FLER

Vi har för närvarande drygt 4500 medlemmar. Medlemmarna utgör den ekonomiska grunden för vår verksamhet och bidrar till att stärka vår röst för cykling. För att få till en långsiktigt stabil ökning av medlemsbasen behöver vi både behålla medlemmar och värva nya.

- **Öka antalet medlemmar till 7 000 år 2025.**

VI BEHÖVER BLI YNGRE

Idag (mars 2024) är 69% av vår medlemsbas över 44 år. Gruppen mellan 0 och 44 år är 31 % av totalen och i arbetet med att få in fler yngre i föreningen eftersträvar vi en ökning inom på gruppen 0-44.

- **Öka antalet medlemmar mellan 0-44 till 35 % av totalen.**

IDÉBANK

En del lokalföreningar är mer verksamma än andra. För att få fler att vara aktiva behöver vi tillgängliggöra inspiration och verktyg.

- **Ta fram en digital idébank som samlar aktiviteter och idéer för våra kretsar.**

TIDNINGEN CYKLING

Tidningen kommer ut med fyra nummer per år och är en viktig kanal för att nå ut till våra medlemmar.

- **Öka annonsintäkterna för att säkra tidningens finansiering.**

FACEBOOK

Cykelfrämjandets sida på Facebook har i dagsläget drygt 10 800 följare.

- **Öka antalet följare till 12 000 år 2024, och 13 000 år 2025.**

INSTAGRAM

Cykelfrämjandets konto på Instagram har i dagsläget drygt 2600 följare.

- **Öka antalet följare till 3000 år 2024, och 4000 år 2025.**

CYKLISTVELOMETERN

En webbaserad enkät som genomförs vartannat år där cyklister kan sätta betyg på sin egen kommun. 2022 besvarades enkäten av mer än 25 000 cyklister och resultatet kunde sammanställas för 115 kommuner. Med finansiering från Trafikverket siktar vi på att nå ännu fler.

- **Öka antalet till 27 000 personer och 120 kommuner 2024.**

KOMMUNVELOMETERN

Kommunvelometern har utvecklats till ett sätt för kommuner att "tävla" om att bli bäst på cykel i landet. Kommuners satsningar från föregående år granskas. Under årens lopp har fler än 100 kommuner varit med. 2024 deltar 51 kommuner.

- **Öka antalet till minst 56 deltagande kommuner 2025.**

Om Cykelfrämjandet

Cykelfrämjandet är en ideell föreningen som verkar för en bättre, säkrare och mer attraktiv cykelmiljö. Våra medlemmar är organiserade - från norr till söder - i lokala föreningar som vi kallar kretsar, och står för en viktig del av engagemanget. Genom medlemmarnas engagemang, vår verksamhet och vårt politiska påverkansarbete vill vi skapa ett bättre Cykelsverige där fler kan cykla mer, året om och i hela landet.

Cykelfrämjandets mål har sedan starten 1934 varit att samla alla sorters cyklister. Det är fortfarande vår ledstjärna och vårt motto. Välkommen även du att engagera dig i vår verksamhet.

